

ΑΙ ΚΕΡΑΤΣΙΤΣΑΙ

ΚΑΤΑ ΜΟΛΙΕΡΟΝ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΙΝ ΜΙΑΝ

ὑπὸ Δ. Ι. ΛΑΚΩΝΟΣ.

(Συνέχεια ἴδε ἀριθ. φυλλ. 34.)

ΜΑΡΟΥΤΑ. Ἐὰν διώκητε τῷ ὄντι *le mérite*, ἄλλοῦ ἔπρεπε νὰ κυνηγήσετε καὶ ὅχι εἰς τὰς γαίας μας.

ΔΙΑΜ. Διὰ νὰ εὐρίσκεται εἰς τὴν οἰκίαν μας ἡ ἀξία, ἔπρεπε νὰ τὴν φέρετε ὑμεῖς.

ΣΠΥΡ. Διαμαρτύρομαι κατὰ τῶν λόγων σας. Ἡ κοινὴ γνώμη διαφημίζουσα ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἀξίζετε, κλείει τὸ στόμα τῆς μετριοφροσύνης, ἥτις εἶναι μία τῶν μυρίων ἀρετῶν, αἱ ὁποῖαι σᾶς κοσμοῦσι. Καὶ ἐστὲ βέβαιαι ὅτι θὰ τὸ κάμετε *ric, repic et capot* εἰς πᾶν ὅ,τι ὑπάρχει *de galant* εἰς Ἀθήνας.

ΜΑΡΟΥΤΑ. Ἡ μεγάλη σας εὐγένεια σᾶς κάμνει ὀλίγον ὑπερβολικὸν εἰς τὴν ἐλευθεριότητα τῶν ἐγκωμίων σας· καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἐξαδέλφη μου καὶ ἐγὼ δὲν θέλομεν δώσει πολλὴν πίστιν εἰς αὐτά· ἐπειδὴ εἶναι φόβος, μήπως εἰς τὸ μέλι τῆς κολακείας σας ὑπάρχει καὶ σταγὼν τις δηλητηρίου, τὸ ὁποῖον φονεύει εὐκόλως τὰς τρυφερὰς καρδίας.

ΣΠΥΡ. Ἡ γλῶσσά μου ἐδέθη ἡ ταλαίπωρος ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῆς γοητείας σας.

ΔΙΑΜΑΝΤ. *Mais ma chère Polixène*, καθίσματα ἀκόμη δὲν μᾶς ἔδωκαν.

ΜΑΡΟΥΤΑ. Ἐ! Γιακουμῆ!

ΓΙΑΚ. Κουκκώνα!

ΜΑΡΟΥΤΑ. Μετάφερέ μας ἐδῶ εὐθὺς τὰ ἀναπυτήρια τῆς συνδιαλέξεως.

ΓΙΑΚ. Σὲ ποῖο μαγαζί τὰ πουλοῦν;

ΜΑΡΟΥΤΑ. Φέρε μας καρέγλαις, ἀνόητε!

ΣΠΥΡ. Ἀλλὰ τοῦλάχιστον ὑπάρχει ἐδῶ ἀσφάλεια δι' ἐμέ;
(ὁ Γιακουμῆς ἐξέρχεται.)

ΔΙΑΜΑΝΤ. Καὶ τί ἔχετε νὰ φοβηθῆτε;

ΣΠΥΡ. Καρμίαν ληστείαν τῆς καρδίας, καρμίαν δολοφονίαν τῆς ἐλευθερίας μου. Βλέπω ἐκεῖ ἀστράπτοντα δύο ζευγάρια ματιῶν, τῶν ὁποίων ἡ φουσιογνωμία δεικνύει ὅτι εἶναι κακοὶ ἄνθρωποι, ὅτι πέρ-

νουν ἐξ ἐφόδου τὰ φρούρια τῆς ἀμερίμνου νεότητος, ὅτι ἀφαιροῦν τὴν γαλήνην καὶ τὸν ὕπνον τοῦ δυστυχοῦς, ὅστις τὰ πλησιάζει, καὶ ὅτι βασανίζουν τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου, καθὼς ἓνας Τοῦρκος τὸν Ἀράπην του. Εἶναι φοβερόν! μάλιστα τις τὰ ἀντικρύσει ἀπὸ ἑκατὸν βήματα, καὶ ἀρχίζει εὐθὺς δίζυγον πῦρ τοῦ θανάτου. Ἄ! ἐγὼ δυσπιστῶ εἰς τοὺς ἐχθροὺς αὐτοὺς τῆς ἡσυχίας, καὶ ἄλλον τρόπον σωτηρίας δὲν βλέπω, εἰ μὴ ῥίπτων τὴν ἀσπίδα νὰ φύγω· ἄλλως πρέπει νὰ μοῦ δώσετε ἀξιόχρεων ἐγγύησιν ὅτι δὲν θὰ με δολοφονήσουν.

ΜΑΡΟΥΤΑ. Τὴ χαριτωμένος χαρακτήρ, *ma chère amie*!

ΔΙΑΜ. Αὐτὸς εἶναι ἓνας νέος Ἐρωτόκριτος.

ΜΑΡΟΥΤΑ. Μὴ φοβῆσθε τίποτε, Κύριε Βαρῶνε! οἱ ὀφθαλμοί μας δὲν ἔχουν κανένα κακὸν σκοπὸν, καὶ ἡ καρδιά σας δύναται νὰ κοιμᾶται ἡσυχος καὶ ἐν ἀσφαλείᾳ, ἔχουσα πεποιθήσιν εἰς τὴν καλοσύνην των.

ΔΙΑΜΑΝΤ. Ἀλλὰ πρὸς θεοῦ, *monsieur le Baron*, μὴν ἦσθε ἀδυσώπητος εἰς αὐτὸ τὸ *fauteuil*, τὸ ὁποῖον σᾶς τείνει τὰς ἀγκάλας πρὸ ἐνὸς τετάρτου τῆς ὥρας· ἐκπληρώσατε τὴν μεγάλην ἐπιθυμίαν, τὴν ὁποίαν ἔχει νὰ σᾶς ἐναγκαλισθῇ, τείνον οὕτω τὰς ἀγκάλας.

ΣΠΥΡ. (Ἀφοῦ ἐκτενίσθη καὶ ἐνώρθωσε τὸν ἱματισμόν του.) *Hé bien!* τί λέγετε, *mesdames*, διὰ τὴν πρωτεύουσάν μας;

ΜΑΡΟΥΤΑ. Ἀλλοίμονον; καὶ τί ἡμποροῦμεν νὰ εἰπώμεν, *mon cher Baron*; ἔπρεπε νὰ ἦναι κανεὶς ὁ ἀντίπους τῆς ἀληθείας καὶ τῆς λογικῆς, διὰ νὰ μὴν ὁμολογήσῃ ὅτι αἱ Ἀθῆναι εἶναι ὁ φάρος τῆς Ανατολῆς, ἡ πόλις τῆς σοφίας, τὸ κέντρον *du bon goût, du bel esprit et de la galanterie*.

ΣΠΥΡ. Ὅσον τὸ κατ' ἐμὲ, φρονῶ ὅτι εἰς τὰς ἐπαρχίας δὲν ὑπάρχει ἐλπίς σωτηρίας διὰ τοὺς τιμίους ἀνθρώπους.

ΔΙΑΜΑΝ. Αὐτὴ εἶναι ἀλήθεια καὶ τοῦ ἡλίου φαεινότερα.

ΣΠΥΡ. Οἱ δρόμοι ἐφέτος πάσχουν πληθώραν νερῶν καὶ ὑπερτροφίαν λάσπης, ἀλλ' ἔχομεν τὰ φορεῖα, τὰ ὁποῖα μᾶς σώζουν.

ΜΑΡΟΥΤΑ. Εἶναι ἀληθές ὅτι *la chaise* εἶναι θαυμάσιον ὀχύρωμα κατὰ τῶν προσβολῶν τῆς λάσπης καὶ τῆς κακοκαιρίας.

ΣΠΥΡ. Δέχεσθε πολλάς ἐπισκέψεις; καὶ ποῖον ἕως τῶρα *bel-esprit* συνελήφθη εἰς τὰ δίκτυα τῶν χαρίτων σας;

ΜΑΡΟΥΤΑ. Δυστυχῶς ἀκόμη δὲν ἐγνωρίσθημεν πολὺ, ἀλλ' εἴμεθα ἤδη εἰς τὸν δρόμον. ἔχομεν μίαν ἀξιόλογον φίλην, ἥτις μᾶς ὑπεσχέθη νὰ μᾶς φέρῃ ἐδῶ ὅλους ἐκείνους τοὺς κυρίους, οἵτινες ἀποτελοῦν τὴν *Ποικίλην Στοάν*, ἐν ᾗ δύναται τις νὰ ἴδῃ τὴν κομψότητα καὶ τὴν *galanterie* τῆς πρωτεύουσας.

ΔΙΑΜ. Καί τινες ἄλλους, ἴτινες, κατὰ τὴν κοινὴν γνώμην, εἶναι ὁ Ἄρειος Πάγος, ὅταν πρόκηται δίκη τις περὶ τῶν ὠραίων πραγμάτων.

ΣΠΥΡ. Ἐγὼ θὰ σᾶς χρησιμεύσω εἰς τοῦτο καλλίτερον ἀπὸ πάντα ἄλλον. Ὅλαι αἱ τοιοῦτου εἵδους ἐπισημότητες ἔρχονται καὶ μ' ἐπισκέπτονται, καὶ δύναμαι νὰ καυχῶμαι ὅτι ποτὲ δὲν ἐξυπνῶ, χωρὶς νὰ εὔρω εἰς τὴν αἴθουσάν μου πέντε ἔξ *de beaux-esprits*.

ΜΑΡΟΥΛΑ. Hé! mon Dieu! θὰ σᾶς ἤμεθα ὑπόχρεοι διὰ βίου, ἂν μᾶς κάμετε αὐτὴν τὴν φιλικὴν δούλευσιν· ἐπειδὴ, ὅστις θέλει νὰ ἀνήκη εἰς τὸν καλὸν κόσμον, πρέπει ἐξ ἅπαντος νὰ ἔχη τὴν γνωριμίαν τῶν κυρίων τούτων, οἵτινες εἶναι οἱ παροτρύνοντες τὴν φήμην εἰς τὰς Ἀθήνας. Καὶ γνωρίζετε ὅτι ὑπάρχουσιν ἐξ αὐτῶν τινὲς, οἱ ὁποῖοι διὰ μόνων τῶν συχνῶν τῶν ἐπισκέψεων γίνονται αἷτιοι νὰ διαδοθῇ ὅτι ἔχετε μεγάλας σχέσεις, καὶ ὅς ἦσθε ὁ πλέον ἀποσυρμένος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου. Ἐπειτα, καὶ τοῦτο εἶναι τὸ σημαντικώτερον, διὰ μέσου τῶν εὐφυῶν τούτων ἐπισκέψεων διδάσκεται τις χίλια πράγματα, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ γνωρίζῃ, καὶ τὰ ὁποῖα εἶναι τὸ ἄρωμα τῆς εὐφυΐας. Μανθάνει τις τὰ ἐργολαβικὰ νέα τῆς ἡμέρας, τὸ κομψὸν ἐμπόριον τοῦ πεζοῦ λόγου καὶ τῶν στίχων. Γνωρίζει μὲ τὸ νῆ καὶ μὲ τὸ σῖγμα ὅτι ὁ δεῖνα ἐσύνθεσεν ὠραιότατον δράμα, λαβὼν ὡς ὑπόθεσιν προδοθεῖσάν τινα ἐρωμένην· ἡ δεῖνα ἔγραψε στίχους ἐπὶ τοῦ μέλους Ah! mi tradia! Ἐκεῖνος ἔκαμεν ἓν ἐπίγραμμα εἰς μίαν ἐπιτυχίαν του· ὁ ἄλλος ἐσύνθεσε στροφάς εἰς μίαν ἀπιστίαν· ὁ κύριος δεῖνα ἔγραψε χθὲς τὸ ἐσπέρας ἓν ἐξάστιχον πρὸς τὴν mademoiselle δεῖνα, τοῦ ὁποῖου ἐκείνη ἔστειλε τὴν ἀπάντησιν τὴν ὀγδόην τῆς πρωΐας· ὁ συγγραφεὺς τὰδε ἐξέδωκε τοιαύτην ἀγγελίαν· ὁ ἄλλος εὐρίσκεται εἰς τὸν τρίτον τόμον τοῦ μυθιστορήματός του, καὶ ἕτερός τις ἐξέδωκε τέλος τὴν πρὸ πολλοῦ περιμενομένην ἐπίκρισιν. Ἰδοὺ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον δεικνύει τὴν ἀξίαν τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰς συναναστροφάς. Κ' ἐὰν τις ἀγνοῇ ὅλα ταῦτα, δὲν δίδω ἐγὼ οὐδ' ἐν ἄσπρον διὰ τὸ πνεῦμα, τὸ ὁποῖον ἔτυχε νὰ ἔχη.

ΔΙΑΜ. Τῷ ὄντι φρονῶ ὅτι γίνεται καταγέλαστος εἰς τὸν ἔσχατον βαθμὸν ὁ ἄνθρωπος, ὅστις ἔχει ἀπαιτήσεις εὐφυΐας, καὶ ἔπειτα δὲν γνωρίζει μέχρι τοῦ τελευταίου τετραστίχου πᾶν ὅ,τι γράφεται καθ' ἡμέραν. Καὶ ὅσον τὸ κατ' ἐμὲ, ἀποθνήσκω ἀπὸ ἐντροπῆν, ἐὰν ἔλθουν νὰ μ' ἐρωτήσουν, ἂν εἶδον καινοφανές τι πρᾶγμα, ἢ ἤκουσα νέον τι περίεργον, περὶ τῶν ὁποίων νὰ μὴν εὐτύχησα νὰ ἦμαι au courant.

ΣΗΥΡ Ô! Sans doute εἶναι καταισχύνῃ νὰ μὴ μανθάνῃ τις μεταξὺ τῶν πρώτων πᾶν ὅ,τι γίνεται. Ἀλλὰ μὴ στενοχωρῆσθε· θὰ σχηματίσω ἐγὼ τὴν οἰκίαν σας Ἀκαδημίαν des beaux-esprits, καὶ σᾶς ὑπόσχομαι νὰ μὴ γράφεται οὐδ' ἐν ἡμίστιχον εἰς ὅλας τὰς Ἀθήνας, χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζετε ἀπὸ στήθους προσητέρα ὅλων τῶν ἄλλων. Κ' ἐγὼ, τὸν ὁποῖον βλέπετε ἐδῶ, ἀνασκουμπόνομαι ὀλίγον εἰς τὴν ποιητικὴν παλαίστραν, ὅταν μοῦ ἔλθῃ ὄρεξις, καὶ θὰ ἀκούσετε νὰ διατρέχουν τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεώς μας διακόσια ἄσματα κατὰ τὴν νέαν σχολὴν, ἄλλα τόσα συνέντα, τετρακόσια ἐπιγράμματα, καὶ ὑπὲρ τὰς χιλιάς ἀκροστιχίδας, χωρὶς νὰ ἀριθμήσω τὰ αἰνίγματα καὶ τὰς σατύρας.

ΜΑΡΟΥΛΑ. Σᾶς βεβαίῳ ὅτι ἀγαπῶ μανιωδῶς τὰς ἀκροστιχίδας· διότι τὶ ὠραιότερον, τὶ κολακευτικώτερον, παρὰ νὰ βλέπῃ τις τὸ ἱ-

διόν του ὀνομα συμπεπλεγμένον μετὰ τοῦ ποιήματος, ὅπως ὠραῖός τις στέφανος ῥόδων καὶ ὑακίνθων ἐπὶ ὠραίου χειροτεχνήματος;

ΣΠΥΡ. Αἱ ἀκροστιχίδες εἶναι τὸ μόνον εἶδος τῆς ποιήσεως, κατὰ τὸ ὁποῖον ὑπερέβημεν ὅλους τοὺς ποιητὰς τῆς ἀρχαιότητος. Εἶναι δὲ καὶ τὸ δυσκολώτερον· καὶ ἀπόδειξις τούτου εἶναι ὅτι οὐδ' ὁ Ὅμηρος, οὐδ' ὁ Βιργίλιος, οὐδ' ὁ Μίλτων, οὐδ' ὁ Δάντης κατ'ὥρθωσαν νὰ γράψωσι μίαν ἀκροστιχίδα. Ἀπαιτοῦσι καὶ φαντασίαν φλογερὰν, καὶ πνεύματος βαθύτητα καὶ καλλιέργειαν, καὶ στιχουργίας εὐχέρειαν· θὰ σᾶς δείξω καμμίαν ἡμέραν τινὰς τοῦ ὕφους μου, καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ σᾶς ἀρέσουν.

ΔΙΑΜ. Ἐγὼ πάλιν ἀγαπῶ φρικαλέα τὰ αἰνίγματα.

ΣΠΥΡ. ὦ! ναί, ἔχετε δίκαιον. Γυμνάζουν τὸ πνεῦμα περισσότερον ἀπὸ τὴν γεωμετρίαν. Σήμερον μάλιστα τὸ πρωῒ ἔκαμα τέσσαρα, τὰ ὅποια θὰ σᾶς δώσω νὰ λύσετε.

ΜΑΡΟΥΤΑ. Οἱ δεκαπεντασύλλαβοι στίχοι μ' ἀρέσκουν, ὅταν ἡ ὁμοιοκαταληξία ᾖ τεχνική.

ΣΠΥΡ. Εἰς αὐτὸ τὸ μέτρον γράφω συνήθως, καὶ τώρα, ὅσάκις αἱ ἀσχυλῖαι μου μοι τὸ ἐπιτρέπωσι, καταγίνομαι νὰ στιχουργήσω εἰς δεκαπεντασύλλαβους ὅλην τὴν Ῥωμαϊκὴν ἱστορίαν.

ΜΑΡΟΥΤΑ. ὦ! τοῦτο θὰ ᾖ ἐν ἀληθείᾳ *chef-d'œuvre*, καὶ σᾶς παρακαλῶ νὰ μοῦ κρατήσητε ἐν ἀντίτυπον, ὅταν ποτὲ τὴν τυπώσητε.

ΣΠΥΡ. Σᾶς ὑπόσχομαι ἀνὰ ἐν χρυσοδεμένον εἰς ἐκάστην. Ἐγὼ δὲν συνηθίζω νὰ τυπώνω τὰ ἔργα μου, τὰ ὅποια σκοπεύω ν' ἀφήσω ἐνδοξον κληρονομίαν εἰς τὰ τέκνα μου, ἀλλὰ τὸ κάμνω μόνον διὰ νὰ ὠφελῶ τοὺς βιβλιοπώλας καὶ τυπογράφους, οἱ ὅποιοι μὲ πολιορκοῦν νύκτα καὶ ἡμέραν.

ΜΑΡΟΥΤΑ. Φαντάζομαι τι μεγάλη ἡδονὴ εἶναι τὸ νὰ βλέπη τις ἐαυτὸν τυπωμένον.

ΣΠΥΡ. *À propos*, νὰ σᾶς εἶπω ἐν αὐτοσχέδιον, τὸ ὁποῖον ἔκαμα χθὲς εἰς τὴν οἰκίαν δουκίσσης τινὸς φίλης μου, ἣν ἐπῆγα νὰ ἐπισκεφθῶ. Πρέπει δὲ νὰ γνωρίζετε ὅτι εἶμαι *diablement fort* εἰς τὰ *impromptus*.

ΔΙΑΜ. Τὸ αὐτοσχέδιον εἶναι ἡ Λυδία λίθος τοῦ πνεύματος.

ΣΠΥΡ. Ἀκούσατε λοιπόν.

ΜΑΡΟΥΤΑ. Εἴμεθα ὅλοι ἀκοή.

ΣΠΥΡ. «ὦχ! ὦχ! ἐνῶ ἀνόπρωτος κ' ὥς ἄκακον ἀρνίον

Ἡτένιζον ὁ δυστυχὴς τὸ σῶμά σου τὸ θεῖον,

Οἱ ὀφθαλμοί σου τὴν καρδίαν ὥσάν λησταὶ μ' ἀρπάζουν . . .

Κλητῆρες! χωροφύλακες! βοήθειαν! . . . μὲ σφάζουν! . . .»

ΔΙΑΜ. Ἄχ! Θεέ μου . . . Ὁ δυστυχὴς! σπαράσσεται ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου . . . (κλαίει.)

ΣΠΥΡ. Ὅ,τι κάμνω ἐγὼ εἶναι τραγικόν, ἀλλὰ συγχρόνως ἔχει τὸν αἴρα ἱπποτικόν.

ΜΑΡΟΥΤΑ. Τι ἐντέλεια *de galanterie*!

ΣΠΥΡ. Καὶ θὰ ὁμολογήσητε ὅτι τὸ αὐτοσχέδιον τοῦτο δὲν μυρ-
ζει παντάπασι σχολαστικότητος.

ΔΙΑΜ. Ἀπέχει τῆς σχολαστικότητος τοῦλάχιστον δύο χιλιάδας
μίλια.

ΣΠΥΡ. Παρατηρήσετε τὴν ἀρχὴν του· ὦχ! ὦχ! , Δὲν σὰς
φαίνεται ὀλιγον ἰδιότροπον αὐτὸ τὸ ὦχ! ὦχ! καὶ ἐν ταύτῳ φυσικόν,
ὡς ἄνθρωπος, ὅστις αἰφνιδίως ἐμπνέεται ὦχ! ὦχ! ἐκ τῆς surprise
ὦχ! ὦχ!.

ΜΑΡΟΥΤΑ. ὦ! ἐγὼ εὐρίσκω αὐτὸ τὸ ὦχ! ὦχ! θαῦμα θαυμάτων.

ΣΠΥΡ. Ὄχι δά! δὲν μοῦ φαίνεται τόσο μέγα πρᾶγμα.

ΔΙΑΜ. Ἄχ! Θεέ μου! τί λέγετε; Αὐτὸ τὸ ὦχ! ὦχ! εἶναι ἀπὸ
ἐκεῖνο τὸ εἶδος τῶν πραγμάτων, τὰ ὅποια διὰ νὰ πληρώσῃ τις κατ'
ἀξίαν, δὲν ὑπάρχουν εἰς τὸν κόσμον ἀρκετὰ χρήματα.

ΜΑΡΟΥΤΑ. Certainement· κ' ἐπρωτίμων νὰ εἶχον κάμει αὐτὸ τὸ
ὦχ! ὦχ! παρὰ ἐν ὀλόκληρον ἐπικὸν ποίημα.

ΣΠΥΡ. Tudieu! ἔχετε, βλέπω, τὴν αἴσθησιν πολὺ λεπτὴν.

ΜΑΡΟΥΤΑ. Ἐ! τοῦλάχιστον ὄχι τόσο κακὴν.

ΣΠΥΡ. Ἀλλὰ δὲν θαυμάζετε ἐπίσης καὶ τὸ *Ἐγὼ ἀνύποπτος*, δη-
λαδὴ χωρὶς νὰ μοῦ περάσῃ ποτὲ ἀπὸ τὸν νοῦν ὅτι ἔχετε ἐναντίον
μοῦ κακοὺς σκοποὺς, χωρὶς νὰ γνωρίζω ὅτι εἶχον νὰ κάμω μὲ ἐχθρὸν,
διὰ νὰ λάβω τὰ μέτρα μου, ν' ἀσπίσω τὰ στήθη μου. *Ἐγὼ ἀνύποπτος*,
ἄρα καὶ ἀπροφύλακτος.

ὦχ! ὦχ! ἐνῷ ἀνύποπτος καὶ ὡς ἄκακον ἀρνίον..

Ὡς ἄκακον ἀρνίον, τοῦτέστι χωρὶς νὰ ἔχω καμμίαν πονηρίαν
εἰς τὸν νοῦν, ἄθῳς ὡς τὸ πρόβατον, τὸ ὅποιον πηγαίνουν εἰς τὸ
σφαγεῖον. *Ἡτέριον ὁ δυστυχὴς!* προσέζετ' ἐδῶ εἰς τὸ περιεκτικὸν
καὶ λακωνικὸν τῆς ιδέας, δηλαδὴ ἐθεώρουν, παρετήρουν, εὐχαριστοῦν
μην, ἐτερπόμην νὰ ἀτενίζω, νὰ βλέπω, νὰ κυτάζω Τὸ σῶμα-
σου τὸ θεῖον . . . τὸ σῶμα αὐτὸ, τὸ ὅποιον δὲν ὁμοιάζει σῶμα θνητῆς
τῆς, τὸ πλήρες θελγήτρων καὶ καλλονῶν, τὸ οὐράνιον, τὸ ἐγείρον τὸν-
θαυμασμόν

Οἱ ὀφθαλμοί σου τὴν καρδίαν ὡσανὺ ληστὰι μ' ἄρπάζουν.

Πῶς σὰς φαίνεται ἡ λέξις ὡσανὺ ληστὰι, δὲν εἶναι δυνατὴ;

ΔΙΑΜ. Φοβερά εἶπατε μᾶλλον.

ΣΠΥΡ. Τὰ βλέμματά σου μοῦ ἄρπάζουν, μοῦ ἀφαιροῦν, μοῦ κλέπτουν,
μοῦ ληστεύουν τὴν καρδίαν, δηλαδὴ τὴν ἡσυχίαν, τὴν γαλήνην, τὸν
ὕπνον, ὡσανὺ ληστὰι, ὡς ὁ Δαβὲλης διὰ τῶν ὅπλων, διὰ τῆς βίας.

ΜΑΡΟΥΤΑ. Ἀδύνατον νὰ ἐκφράσῃ τις καλλίτερον τὸ πρᾶγμα.

ΣΠΥΡ. Κλητῆρες! χωροφύλακες! Φυσικώτατον νομίζει τις ὅτι
ἀκούει ἄνθρωπον κινδυνεύοντα νὰ προσκαλῇ τὴν ἐνοπλον δύναμιν νὰ
τὸν σώσῃ. Τρέξατε σεῖς, εἰς τοὺς ὁποίους ἡ κοινωνία ἐνεπιστεύθη τὴν
προστασίαν τῆς ζωῆς, τῆς τιμῆς, τῆς ἰδιοκτησίας τοῦ πολίτου. βο-
ήθειαν! μὲ σφάζουν! Ἐλθετε νὰ μοῦ δώσετε τὴν ἀναγκαίαν

βοήθειαν· διότι με σφάζουν, με δολοφονοῦν, με σπαράττουν ὡς θηρία ἀνήμερα.

ΜΑΡΟΥΤΑ. Ὅσον τὸ κατ' ἐμὲ, δὲν ἤκουσα ἀκόμη ποίημα φλογερώτερον.

ΣΠΥΡ. Νὰ σᾶς εἶπω καὶ τὸ μέλος, εἰς τὸ ὅποιον τὸ ἐτόνισα.

ΔΙΑΜ. Ἐσπουδάσετε μουσικὴν;

ΣΠΥΡ. Ἐγὼ; παντάπασιν.

ΔΙΑΜ. Καὶ πῶς λοιπὸν γνωρίζετε νὰ τονίζετε ᾄσματα;

ΣΠΥΡ. Οἱ ἔξοχοι ἄνθρωποι γνωρίζουν ὅλα τὰ πράγματα, χωρὶς ποτὲ νὰ μάθουν τίποτε.

ΜΑΡΟΥΤΑ. Καὶ βέβαια, *ma chère Χαρίκλεια!*

ΣΠΥΡ. Προσέξατε ἂν ὁ σκοπὸς εἶναι τῆς ὀρέξεώς σας. Χέμ! χέμ! λὰ, λὰ, λὰ, λὰ, λὰ. Ἡ ὀριμότης τοῦ χειμῶνος συνώμοσε μανιωδῶς κατὰ τῆς λεπτότητος τῆς φωνῆς μου· ἀλλὰ δὲν βλάπτει· τοιοῦτο-τρόπως εἶναι πλέον παθητικὴ. (ψάλλει.)

«Ὦχ! ὦχ! ἐνῷ ἀνύποπτος κ' ὡς ἄκακον ἀρνίον

Ἡτένιζον ὀδυστυχῆς τὸ σῶμά σου τὸ θεῖον,

Οἱ ὀφθαλμοί σου τὴν καρδίαν ὥσαν λησταὶ μ' ἄρπάζουν . . .

Κλητῆρες! χωροφύλακες! βοήθειαν! με σφάζουν! . . .»

ΔΙΑΜ. Ἄ! τί σκοπός! ἤμπορεῖ νὰ θανατώσῃ τὸν ἄνθρωπον.

ΜΑΡΟΥΤΑ. Ἐπειδὴ συμφωνοῦν αἱ ιδέαι με τὸν τόνον. Οἱ στίχοι σπαρακτικοί, τὸ *mineur* περιπαθές, παράγουν τοιοῦτον ἀποτέλεσμα.

ΣΠΥΡ. Καὶ τῷ ὄντι ἐκφράζεται καλῶς ἡ ιδέα εἰς τὸ μέλος. Βοήθειαν! με σφάζουν! Ἐπειτα ὡς ἄνθρωπος, ὅστις ἀσθμαίνων φωνάζει με—με—με—με — σφά—ά—ά—ά—ά— — ζουν! καὶ διὰ μιᾶς ὡς ἀγωνιῶν καὶ ἐκπνέων, ὅστις μόλις ἀκούεται, με—σφά—ζουν!

ΜΑΡΟΥΤΑ. Ἰδοὺ τί θὰ εἶπῃ νὰ γνωρίζῃ τις τὸν σκοπὸν παντὸς πράγματος, τὸν μεγάλον σκοπὸν, τὸν σκοπὸν τοῦ σκοποῦ. Τὸ ὅλον εἶναι θαυμάσιον, σᾶς βεβαιῶ. Ἐγὼ κατενθουσιάσθην καὶ ἀπὸ τὸ μέλος καὶ ἀπὸ τὴν ποίησιν.

ΔΙΑΜ. Ἐγὼ ἀκόμη οὔτε εἶδον, οὔτε ἤκουσα ᾄσμα τοσαύτης ἀξίας.

ΣΠΥΡ. Ὅ,τι καὶ ἂν κάμω, μ' ἔρχεται φυσικὰ καὶ μόνον του, χωρὶς καμμίαν δυσκολίαν. Δὲν ὁμοιάζω τοὺς χαριτωμένους μας ποιητάς, οἱ ὅποιοι ὅ,τι γράφουν, τὸ γράφουν βιασμένον, καὶ μία ὁμοιοκαταληξία ἤμπορεῖ νὰ τοὺς βασανίσῃ ὀλόκληρον ἐβδομάδα, καὶ πάλιν φαίνεται ὅτι ἔβαλον εἰς ἐνέργειαν ὅλα τὰ ἐργαλεῖα τοῦ ξυλουργοῦ καὶ σιδηρουργοῦ διὰ νὰ πελεκήσουν, νὰ τορνεύσουν καὶ νὰ ρινίσουν τὸν στίχον των. Ἀφίνω πλέον τὰ μαρτύρια, τὰ ὅποια ὑποφέρουν τὰ δυστυχεῖ δάκτυλά των, διὰ νὰ μετροῦν τὰς συλλαβὰς, καὶ οἱ πόδες των, διὰ νὰ κτυποῦν τὸν ῥυθμόν.

ΜΑΡΟΥΤΑ. Ἡ φύσις ἐφέρθη πρὸς τὴν ἐξοχότητά σας ἀληθῶς ὡς ἐμπαθὴς μήτηρ, καὶ τῆς εἰσθε *l' eutant gaté*.

ΣΠΥΡ. Καὶ εἰς τί περνατε τὸν καιρὸν, *mesdames*;

ΔΙΑΜ. Εἰς τίποτε ἀπολύτως.

ΜΑΡΟΥΛ. Μέχρι τοῦδε εἶχομεν φρικτὴν νηστείαν διασκεδάσεων.

ΣΠΥΡ. Σᾶς ὑπόσχομαι νὰ σᾶς ὁδηγήσω μίαν τῶν ἡμερῶν τούτων εἰς τὴν opera, ἂν μοῦ κάμετε αὐτὴν τὴν τιμὴν. Πρόκειται μάλιστα νὰ παραστήσουν νέαν, καὶ θὰ ἦμαι πολὺ εὐχαριστημένος νὰ τὴν ἀκούσωμεν ὁμοῦ.

ΜΑΡΟΥΛ. Ὅταν ἡ ἐξοχότης σας προσφέρῃ τι, τὸ προσφέρει μὲ τόσῃ χάριν, ὥστε εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ τὸ δεχθῇ τις.

ΣΠΥΡ. Ἀλλὰ σᾶς παρακαλῶ νὰ χειροκροτῆτε ἀκαταπαύστως καὶ ἐξ ὅλης καρδίας καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς παραστάσεως. Ἐπειδὴ εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ δώσω ἀξίαν εἰς τὸ δράμα καὶ τοὺς ὑποκριτάς. Σήμερον μάλιστα τὸ πρωτὶ ἦλθεν ἡ prima donna καὶ μὲ παρεκάλεσεν εἰς τοῦτο. Τοιοῦτον εἶναι τὸ ἔθιμον ἐδῶ· διὰ νὰ στηριχθῇ ὅποιονδῆποτε πρόσωπον ἐκ τῶν τραγωδιστῶν ἢ τραγωδιστριῶν, ἔχει ἀνάγκην τῆς προστασίας ἀνθρώπου ὡς ἡμᾶς μὲ βαρύτητα. Διότι, ὡς ἐννοεῖτε, ἡ πραγματικὴ ἀξία αὐτῶν δὲν εἶναι τόσο μεγάλη. Ὅσον τὸ κατ' ἐμὲ, ἀρκεῖ νὰ δώσω τὸν λόγον μου, εἶμαι ἱκανὸς νὰ ἐγείρω τὸν ἐνθουσιασμόν ὑπὲρ τοῦ, ἢ τῆς προστατευομένης μου, καὶ ἂν ἔχῃ τὴν χειροτέρα φωνὴν τοῦ κόσμου. Πρὸς τοῦτο δὲ δὲν ἔχω νὰ κάμω ἄλλο τι, παρὰ, πρὶν ἀκόμη καλὰ ἀνάψουν τὰ φῶτα, νὰ φωνάξω «ἀξιόλογα,» καὶ νὰ χειροκροτήσω δις ἢ τρίς, καὶ νὰ κλείσῃς πλέον τὰ ὦτά σου ἀπὸ τὰς βροντὰς τῶν χειροκροτήσεων τῶν Ἀθηναίων. Προχθὲς μ' ἔλεγον πέντε ἔξ φίλοι μου περὶ τινος προστατευομένης μου ὅτι ἔχει τὴν φωνὴν βραγχνὴν ὡς χηνός, ὅτι κάμνει φοβεράς παραφωνίας καὶ ὅτι ποτὲ δὲν εἶναι εἰς τὸν χρόνον· περιωρίσθην νὰ τοῖς εἴπω ὅτι ἔχει ἀξιόλογα διπλώματα τῆς μουσικῆς ἀκαδημίας τῆς Φλωρεντίας, ὅτι ἐτραγώδησεν εἰς τὸν San - Carlo τῆς Νεαπόλεως, ὅτι τῆς ἔχουν γράψῃ ὑπὲρ τὰ πεντήκοντα σοννέτα εἰς τὰ διάφορα θεάτρα, ὅπου εὐρέθη, καὶ οἱ καλοὶ μου φίλοι ἐπείσθησαν ὅτι τραγωδεῖ ἄριστα, μόνον ὅτι ὁ θεὸς νὰ κάμῃ τραγοῦδι πᾶν ὅτι ἐξέρχεται ἀπὸ τοῦ στόματός της.

ΜΑΡΟΥΛ. Τὶ ἀξιόλογος πόλις αἱ Ἀθῆναι! Καθ' ἡμέραν γίνονται ἑκατὸν πράγματα, τὰ ὅποια εἰς τὰς ἐπαρχίας οὔτε εἰς τὸν ὕπνον τοῦ εἰδέ τις ποτὲ, ὅσον εὐφυῆς καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι εἶναι.

ΔΙΑΜ. Μείνατε ἡσυχος, monsieur le Baron. Τώρα, ὅτε ἐμάθομεν τὴν ἐπιθυμίαν σας, θὰ ἐκπληρώσωμεν εὐσυνειδότης τὸ χρέος μας, καὶ θὰ χειροκροτῶμεν εἰς πᾶσαν λέξιν τῆς ἀηδόνος σας.

ΣΠΥΡ. Εἰς τὸ Ἑλληνικὸν θέατρον πηγαίνετε;

ΜΑΡΟΥΛ. Δὲν ἐπήγαμεν ἀκόμη, διότι, μόνον ὅτι τινὲς, τῶν ὁποίων δὲν ζηλεύω le bon goût, τὸ ἐπαινοῦν, εἰς ἐμὲ δὲν ἀρέσκει διὰ πολλοὺς λόγους. Καὶ πρῶτον ἀκούει τις τὰς λέξεις, καὶ ἐννοεῖ περὶ τίνος πρόκειται· οὕτω δὲ χάνεται ὅλον τὸ charme τοῦ μυστηρίου, ἐνῶ διὰ νὰ γείνη ἀποτέλεσμα εἰς τὴν ψυχὴν, δὲν πρέπει νὰ ἐννοῇ τί λέγουν οἱ ὑποκριταί, καὶ οὕτω νὰ ἔχῃ εὐρὺ στάδιον ἢ φαντασία, καθὼς συμβαίνει εἰς τὴν opera, εἰς τὴν ὁποίαν ἀμφιβάλλω ἂν μεταξὺ

ἑκατὸν θεατῶν δύο ἐννοοῦν περὶ τίνος πρόκειται. Ἐπειτα λείπει ἡ μουσικὴ, ἡ ὁποία εἶναι τὸ πρωτεύον πρᾶγμα· τί μὲ μέλει ἐμὲ τί ἤθελε νὰ εἴπῃ ὁ ποιητὴς, ἀρκεῖ ν' ἀκούω πενήντα ὄργανα νὰ παίζουν συνοδεύοντα τὸν τραγωδιστὴν! Ἐπειτα ἀκούω ὅτι ὑπάρχει μὲν γάλη δειλία εἰς τοὺς ἠθοποιούς, πρὸ πάντων τὰς κυρίας, καὶ εἰς τῆς μεγαλειτέραν παραφορὰν δὲν ἐξέρχονται τῶν ὀρίων τῆς ἐπιδεικτικῆς-σεμνοπρεπείας. Φαντασθῆτε ἐραστὴν ἐπιστρέφοντα ἀπὸ μακρινὸν ταξείδιον καὶ ἐξαίφνης ἀπαντῶντα τὸ εἶδωλόν του, καὶ εἰς τὴν μεγάλην ἐκείνην συγκίνησίν του μόλις ἐγγίζοντα τὴν ἄκραν τῆς χειρὸς του. Αὐτὸ δεικνύει μίαν παγωμένην καρδίαν· ἐνῶ ἡ ἀληθὴς παραφορὰ ἀπαιτεῖ Τελευταῖον δὲ παριστάνουν κωμωδίας ἐπιβούλους καὶ περιπαίζουν ὅλον τὸν κόσμον· σήμερον κτυποῦν τοὺς φολαργύρους, αὐτὸν τοὺς ἰατροὺς, μεθύριον τοὺς ἐρωτευμένους γέροντας, ὥς νὰ μὴν ἦτο φυσικὸν ἡ τρυφερότης, ἡ ἀνάγκη τοῦ ἐρᾶν νὰ διαμένῃ μέχρι τοῦ γήρατος. Καὶ δὲν εἶναι διόλου παράξενον μίαν ἡμέραν νὰ περιπαίζουν καὶ τὰς κυρίας . . .

ΣΠΥΡ. Ποίαν ἰδέαν ἔχετε περὶ τοῦ φράκου μου, μ' ἔρχεται καλὰ; *le drap* σὰς ἀρέσκει;

ΔΙΑΜ. Σὰς ἔρχεται θεῖα· καὶ ἡ τσόχα εἶναι d' Elbeuf.

ΣΠΥΡ. Τὰ χρυσᾶ κομβία στέκουν καλὰ εἰς τὸ μαῦρον;

ΜΑΡΟΥΔ. Τεριάζουν μανιωδῶς. Εἰσθε ἓνας σωστὸς Ἀλκιβιάδης.

ΣΠΥΡ. Τί λέγετε διὰ τὰ μανίκια μου;

ΜΑΡΟΥΔ. Ὁμοιάζουν ἐν ζευγάρῳ περιστέρια.

ΔΙΑΜ. Εἶναι ἀδύνατον νὰ φέρῃ τις ὑψηλότερα τὴν κομψότητα τοῦ καλλωπισμοῦ.

ΣΠΥΡ. Πῶς σὰς φαίνονται τὰ *lorgnons* μου;

ΔΙΑΜ. Μυρίζουν Παρίσι ἀπ' ἐδῶ καὶ δέκα μίλια.

ΣΠΥΡ. Εἰς αὐτὸ τὸ *médaillon* κλείεται (στενάζει.)

ΔΙΑΜ. Καμμία φιλτάτη ἀνάμνησις;

ΜΑΡΟΥΔ. Ἀπιστήσας τις ἄγγελος;

ΣΠΥΡ. Προσηλώσατε ὀλίγον τὴν ὁσφρησίμ σας εἰς τὰ χειρόκτια μου.

ΜΑΡΟΥΔ. Μυρίζουν *terriblement* εὐμορφα.

ΔΙΑΜ. Ποτὲ δὲν ἀνέπνευστα ὁσμὴν ἐντελεστέραν.

ΣΠΥΡ. Ἀλλ' ἐδῶ, τί λέγετε; (Δίδει νὰ ὁσφρανθῶσι τὴν κόμην του.)

ΜΑΡΟΥΔ. *Mais mon Dieu!* οὔτε εἰς τὸν παράδεισον δὲν θὰ ὑπάρχουν ἀρώματα τοσοῦτον ἡδυπαθῆ.

ΣΠΥΡ. Δὲν λέγετε τίποτε διὰ τὸν λαιμοδέτην μου;

ΔΙΑΜ. *C' est sublime!* ὑπερβαίνει κατὰ τὴν λευκότητα καὶ τὴν χιόνα.

ΣΠΥΡ. Παρήγγειλα τρεῖς δωδεκάδας εἰς τὴν Προῦσσαν, καὶ κοστίζῃ δέκα ἐπτὰ δραχμὰς ἕκαστος. Διότι ἔχω αὐτὴν τὴν μανίαν νὰ ἐξοδεύω ὅλην μου τὴν κατάστασιν, ἂν ἦναι ἀνάγκη, διὰ νὰ ἀποκτήσω ἐκεῖνο τὸ ὅπριον μ' ἀρέσκει. Εἰς τὰ ὠραῖα διὰ ρίπτομαι μετὰ λύσσης.

(ἀκολουθεῖ.)